

OSCAR WILDE
BALADA TEMNIȚEI
DIN READING¹⁾

I

1.

Nu mai avea tunica purpurie, căci sângele și vinul sunt roșii, și mâinile sale erau pătate de sânge și de vin când îl găsiră cu moarta, sărmana femeie moartă pe care o iubise, și pe care o ucisese în patul ei.

2.

Se plimba printre deținuți, într'un costum cenușiu uzat; în cap cu o șapcă de cricket; pasul său părea ușor și sprinten; dar niciodată n'am văzut un om care să privească cu-atâta lăcomie lumina zilei.

3.

Niciodată n'am văzut un om care să privească c'un ochi atât de însetat spre acest mic cort albastru pe care deținuții îl numesc

¹⁾ La 7 Iulie 1896, Charlea Thomas Wooldridge, în vârstă de treizeci de ani, cavaler în Garda Regală, fu executat în curtea închisorii dela Reading, pentru că își ucisese soția.

Cu toate că martorii depuseseră favorabil pentru acuzat, — victima, prin purtarea ei nedemnă de soție, îl făcuse să sufere cumplit, — judecătorul Hawkins, stabilind premeditarea, în ziua de 17 Iunie, îl condamnă să fie spânzurat, trei săptămâni mai târziu.

Pentru același motiv, Ministerul de Interne refuză comutarea pedepsei, cerută prin mai multe petiții.

cer, și spre fiecare nor care plutea și trecea ca o corabie cu pânza de argint.

4.

Mă 'ndreptam cu alte suflete chinuite spre o altă curte a închisorii, și mă 'ntrebam dacă acest om făptuise o grozăvie sau dacă numai greșise, când o voce din spatele meu abia șopti: pe-acesta o să-l spânzure.

5.

Ah, Isuse! Inseși zidurile închisorii părură deodată că se clatină, iar cerul deasupra capului meu parcă era o cască de oțel arzător; și, cu toate că și eu eram un suflet chinuit, chinul meu nu puteam să-l mai simt.

6.

Înțelesei atunci ce gând sfredelitor îi grăbea pasul, și de ce privea c'un ochi atât de dornic obositoarea lumină a zilei: omul ucisese ceea ce iubise, și pentru-aceasta trebuia să moară.

* * *

7.

Și cu toate-acestea fiecare om ucide ceea ce iubește, și fiecare s'o știe: uniiucid c'o privire de ură; alții, cu vorbe desmierdătoare; mișelul, c'o sărutare; viteazul, c'o sabie.

8.

Unii îșiucid iubirea când sunt tineri, alții, când sunt bătrâni; unii o sugrumă cu mâinile Poftei, alții, cu mâinile Aurului; cei mai buni se slujesc de un cuțit, căci morții se răcesc îndată.

9.

Unii iubesc prea puțin, alții iubesc prea mult; unii își vând iubirea, alții, o cumpără; unii săvârșesc nelegiuirea cu ochii în lacrimi, alții, fără nici un suspin, căci fiecare din noi ucide ceea ce iubește, și totuși nu fiecare își primește pedeapsa cu moartea.

10.

Și acela nu moare de-o moarte rușinoasă într'o zi de sumbră disgrație, nu are nici ștreangul în jurul gâtului, nici masca pe față, și nici nu-și simte picioarele căzând în gol, printre podele;

11.

Nu locuește cu oameni tăcuți care-l spionează zi și noapte; care-l spionează când ar vrea să plângă sau când încearcă să se roage; care-l spionează de teamă ca el însuși să nu lipsească închiisoarea de prada sortită;

12.

Nu se deșteaptă în zori ca să vadă chipuri groaznice îngrămădite în celula sa: pe Duhovnicul care tremură învesmântat în alb, pe Judecătorul ne'ndurător de aspru și pe Guvernatorul, întreg îmbrăcat în negru ceremonios, cu fața galbenă a Judecății din urmă;

13.

Nu se scoală într'o grabă de plâns ca să-și îmbrace hainele de condamnat, în timp ce doctorul cu gura grosolană îl fură din ochi, și-i înseamnă fiecare contracție nervoasă, ținând în mână un ceasornic ale cărui slabe tictacuri sunt ca surdele lovituri ale unui oribil ciocan;

14.

Nu cunoaște acea sete cumplită care-ți încleiază gâtul, mai 'nainte ca — prin ușa capitonată — să se strecoare călăul cu mănușile lui de piele groasă, și să te lege cu trei curele, ca să nu te mai apuce niciodată setea;

15.

Nu 'ngenunche ca s'asculte psalmodia Slujbei morților, și 'n timp ce groaza sufletului său îl încredințează că nu e mort, nu se 'ncrucșează cu propriul său cosciug, intrând în șopronul îngrozitor;

16.

Nu aruncă o ultimă privire spre cer printr'un mic acoperiș de sticlă; nu se roagă cu buze de pământ ca agonia să i se sfârșească, și nu simte pe obrazu-i înfrigurat sărutul Caiafei.

II

I.

Timp de șase săptămâni, soldatul nostru își făcu plimbarea prin curte, în costumul său de un cenușiu uzat, în cap cu o șapcă de cricket; pasul său părea ușor și sprinten, dar niciodată n'am văzut un om care să privească cu-atâta lăcomie lumina zilei.

2.

Niciodată n'am văzut un om care să privească c'un ochi atât de însetat spre acest mic cort albastru pe care deținuții îl numesc cer, și spre fiecare din norii rătăcitori care-și târau lâna lor încălciță.

3.

Nu-și frângeau mâinile, cum fac unii oameni smintiți care 'ncearcă să se-agațe de Speranță — copilul acesta șovăitor — în cavoul negrei Disperări; nu privea decât soarele și sorbea aerul dimineții.

4.

Nu-și frângea mâinile, nici nu plângea, nici măcar nu era mândrit, ci sorbea aerul ca și cum ar fi conținut un balsam întăritor; sorbea soarele cu o gură însetată ca și cum ar fi fost vin.

5.

Iar eu și celelalte suflete chinuite, care ne plimbam în curtea închisorii, uitarăm dacă noi înșine făptuisem mult sau puțin, și priveam c'un ochi posomorît și uimit la omul care trebuia să fie spânzurat.

6.

Și era straniu să-l vezi trecând c'un pas atât de ușor și de sprinten, și era straniu să-l vezi fixând cu-atâta lăcomie lumina zilei, și era straniu să te gândești că are de plătit o astfel de datorie.

* * *

7.

Căci e plăcut frunzișul stejarului și-al ulmului când înverzește primăvara, dar ce hidos e să vezi copacul spânzurătorii cu rădăcina mușcată de vipere, și, verde sau uscat, înainte de a-și da roadele, un om trebuie să moară.

8.

Locul cel mai înalt spre care năzuește fiecare ființă e acel scaun al iertării, dar cine-ar vrea să se găsească cu o cravată de cânepă, sus pe un eșafod, și prin lațul călăului să-și arunce ultima privire spre cer?

9.

E plăcut să danțezi la cântecul viorilor când Iubirea și Viața îți surâd; să danțezi la cântecul flautelor și-al lăutelor e ceva gingaș și rar, dar nu-i de loc plăcut să danțezi în aer c'un picior sprinten.

10.

Astfel, cu ochi curioși și cu bănuieli nebune îl observam zi cu zi, și ne 'ntrebam dacă fiecare din noi nu va sfârși în același fel, căci nimeni nu poate ști în ce infern roșu sufletul său orb poate să se rătăcească.

* * *

11.

În sfârșit, omul mort nu se mai plimba cu deținuții, și-atunci înțelesei că stătea drept în picioare în oribila cutie neagră, în care se 'nfățișează condamnații, și că niciodată — în lumea aceasta suavă a lui Dumnezeu — n'am să-i mai văd chipul.

12.

Ca două corăbii în primejdie care trec prin vijelie, așa ne-am încrucișat în drum, dar nu ne-am făcut nici un semn, nu ne-am spus cel mai mic cuvânt, n'aveam nimic să ne spunem, căci nu ne 'ntâlnisem în noaptea sfântă, ci în ziua rușinoasă.

13.

Un zid de închisoare ne 'nconjura pe-amândoi, eram doi desmoșteniți: lumea ne-alungase dela sânul ei, iar Dumnezeu își întorsese fața dela noi, și cursa de foc care-așteaptă păcatul ne prinsese în capcana ei.

III

1.

În curtea Datornicilor pietrele sunt aspre, iar zidurile mucigăite sunt înalte; acolo el se plimba sub cerul plumburiu, sorbind aerul, păzit de o parte și de alta de un gardian, de teamă ca omul să nu moară.

2.

Câteodată se așeza alături de-acei care-i spionau groaza zi și noapte; care-l spionau când se scula ca să plângă sau când îngenunchia să se roage; care-l spionau de teamă ca el însuși să nu fure eșafodului prada sortită.

3.

Gubernurul era stăpân pe Articolele regulamentului, iar Doctorul spunea că Moartea nu-i decât un fapt științific; și de două ori pe zi venea Duhovnicul și-i lăsa o cărtică de rugăciuni.

4.

Și de două ori pe zi își fuma pipa, și-și bea cana cu bere; sufletul îi era hotărât, așa că frica nu i se putea furișa în nici un colțișor; și adeseori spunea că este mulțumit că simte mâinile călăului atât de aproape.

5.

Dar de ce spunea el lucruri atât de stranii, nici un gardian nu îndrăzne să-l întrebe, căci acela căruia îi este dată ca sarcină soarta de gardian, trebuie să-și pună lacăt la gură și să-și acopere fața cu masca nepăsării.

6.

Căci altfel gardianul ar fi putut fi mișcat, și la ce-ar fi slujit Mila omenească în Peștera ucigașilor? Ce vorbă de mângâiere ar fi putut ușura sufletul unui frate într'un astfel de loc?

* * *

7.

C'un pas greoi și legănat, făcând înconjurul curții închisorii, executam Parada nebunilor. Ce ne păsa! Făceam parte din Brigada diavolului, și capete rase și picioare de plumb alcătuiesc o veselă mascaradă.

8.

Cu unghiile noastre tocite și sângerânde sfâșiam fir cu fir frânghia cătrănită; frecam ușile, spălam podelele și curățam drugii strălucitori, și, în grupe, săpuneam lemnăria, izbind cu sgomot gălețile.

9.

Coseam sacii, spărgeam pietrele și 'ntorceam zdrențele prăfuite; izbeam gamelele și zbieram, cântând, și-asudam la roată, dar în inima fiecăruia, groaza se-ascunsese, liniștită.

10.

Atât de liniștită era că 'n fiecare zi se târa ca un val împiedecat de ierburi, și uitarăm asprul destin care așteaptă pe cel înșelat și pe cel netrebnic, până când, într'o zi, întorcându-ne dela o corvadă, trecurăm pe lângă un mormânt deschis.

11.

Ca o gură căscată, groapa galbenă aștepta o hrană vie; noroiul chiar cerea sânge asfaltului însetat al curții, și-atunci, înțeleserăm

că 'nainte de revărsatul zorilor, unul din noi se va legăna în spânzurătoare.

12.

Drepti, ne 'ntoarserăm, cu sufletul ațintit la Moarte, la Groază și la Soartă. Călăul trecu cu săculețul lui, târîndu-și picioarele prin întunec, și fiecare deținut tremura, strecurându-se în mormântul lui numerotat.

* * *

13.

În noaptea-aceea coridoarele pustii se umplură de fantome înspăimântătoare, și de sus până jos în Orașul de fier, simțeau pași strecurându-se pe furiș fără să-i poți auzi, și printre druggii care-ascund stelele, fețe albe păreau că privesc curios.

14.

El se odihnea ca unul care doarme și visează în iarba dulce a unei câmpii. Gardienii îl priveau cum dormea, și nu puteau pricepe cum poate cineva dormi atât de liniștit cu călăul lângă dânsul.

15.

Dar n'au somn aceia care trebuie să plângă și care niciodată încă n'au vărsat lacrimi: asemenea și noi — amăgiții, excrocii, ticăloșii — trăirăm această nesfârșită noapte de veghe, și prin creerul fiecăruia, suferința celuilalt se strecura, târîndu-se pe mâinile Durerii sale.

16.

Vai ! ce groaznic lucru e să simți nelegiuirea altuia ! Căci drept în suflet, sabia Păcatului ne pătrundea până la garda ei otrăvită, și ca de plumb topit fură lacrimile ce le vărsarăm pentru sângele pe care nu-l vărsasem noi.

17.

Gardienii, cu ghetele lor de păslă, se strecurau pe dinaintea fiecărei uși încuiate; cercetau prin ferestruici și rămâneau uimiți și plini de spaimă, văzând forme cenușii îngenunchiate, și se 'ntrebau de ce se rugau aceia care niciodată încă nu se rugaseră.

18.

Toată noaptea, îngenunchiați, ne rugărăm, ducând — nebuni — doliul unui cadavru. Penele agitate ale miezului nopții erau ca penajele unui car mortuar, și ca un vin acru îmbibat într'un burete era gustul Remușcării.

* * *

19.

Cocoșul cenușiu cântă, cocoșul negru cântă, dar ziua nu se mai ivea: Groaza, încolăcită în zeci de forme, se târa în colțurile unde zăceam, și fiecare duh rău ce se zbătea în întunecrec părea că se zbuguește dinaintea noastră.

20.

Alunecau și treceau, alunecau cu repeziciune ca niște drumeți prin ceață; imitau mersul lunii într'o arie de figuri și de mlădieri delicate, și cu pași ceremonioși și cu grații odioase, fantomele soseau la întâlnirea dată.

21.

Le văzurăm trecând, strâmbându-se și făcând nebunii, umbre plăpânde, mână 'n mână; când în cerc, când într'o învălmășeală fantomală ele danțară o sarabandă; și blestematele caraghioase desemnau arabescuri, ca vântul pe nisip.

22.

Invărtindu-se ca marionetele, ele danțau în vârful picioarelor, și cu flautele Spaimei umpleau urechile, conducându-și grozava lor mascaradă, cântând zgomotos și cântând prelung, căci ele cântau ca să deștepte mortul.

23.

« Oho ! strigau ele, lumea e largă, dar picioarele împiedecate merg poticnindu-se, și odată sau de două ori dacă arunci zarul, jocul este ales și cum trebuie, dar nu câștigă acela care joacă cu Păcatul în tainica Locuință a rușinii ».

24.

Nu erau forme aeriene aceste ființe caraghioase, care săreau cu-atâta zburdălnicie, pentru aceia ale căror vieți erau încătușate și ale căror picioare nu puteau umbla în libertate. Ah! răni ale lui Christ! ce vii și ce groaznice erau la vedere.

25.

Prinse în cerc, jucau și se 'nvârteau val-vârtej; unele se 'nvârteau în perechi ipocrite; altele, cu pași afectați de mironosițe, abia atingeau scările; și fiecare din ele, cu subtile sarcasme și ochiade desmierdătoare, se amesteca în rugile noastre.

* * *

26

Vântul dimineții începu să geamă, dar noaptea nu se mai sfârșea; pe uriașul său război, țesătura întunerecului alunecă până ce fiecare fir fu țesut; și 'n timp ce noi ne rugam, frica de dreptatea Soarelui ne cuprindea.

27.

Vântul gema și rătăcea în preajma zidurilor închisorii, până ce, ca și o roată de oțel care se 'nvârtește, simțirăm cum ne pătrund clipele. O, vânt jeluitor! Ce-am făcut oare ca să merităm un astfel de paznic?

28.

În sfârșit, văzui umbra drugilor, ca o rețea de plumb lucrat, proiectându-se pe zidul văruiț din fața patului meu de scânduri, și-atunci înțelesei că undeva, în lume, zorile groaznice ale lui Dumnezeu erau roșii.

29.

La ora șase fiecare își mătură liniștit celula sa; la șapte, totul se potolise, dar fâlfâitul fremătător al unui zbor puternic păru că umple închisoarea, căci Ingerul morții, cu răsufierea înghețată, intrase săucidă.

30.

Nu era învesmântat în purpură pompoasă și nici nu călărea pe un cal alb ca luna. Trei metri de frânghie și o scândură cu jghiab, e tot ceea ce-i trebuie unei spânzurători; cu frânghia rușinii deci, Crainicul veni să-și îndeplinească opera lui tainică.

31.

Eram ca niște oameni care 'naintează pe dibuite într'un smârc de 'ntunec murdar; nu 'ndrăzneau să 'ngânăm o rugăciune, nici să dăm drumul groazei noastre; murise ceva în fiecare din noi, și ceea ce murise era Speranța.

32.

Căci sălbatica Justiție a Omului își urmează drumul cu hotărîre, fără să-și îngăduie cea mai mică abatere: lovește pe cel slab, lovește pe cel tare; drumul său e ne 'ndurător: cu un călcâi de fier strivește pe cel puternic, monstruosul paricid!

33.

Așteptam să bată opt ceasuri. Limba ne era grea și amară, căci cele opt bătăi sunt sentința Destinului care face dintr'un om un blestemat, și Destinul întrebuițează un același ștreang și pentru cel mai bun dintre oameni și pentru cel mai rău.

34.

N'aveam altceva de făcut decât s'așteptăm semnul care trebuia să vină; ca niște stane de piatră într'o vale singuratică, stam nemîșcați și tăcuți, dar inima fiecăruia bătea tare și iute, ca un nebun pe-o tobă.

35.

Deodată, orologiul închisorii zgudui aerul dimineții, și din întreaga temniță se ridică un geamăt neputincios de disperare, ca strigătul unui lepros ascuns în vizuina lui, și pe care l-ar auzi mlaștinele înspăimântate.

36.

Și precum vezi cele mai groaznice lucruri prin cristalul unui vis, tot așa văzurăm unsuroasa frânghie de cânepă spânzurată de grinda înnegrită, și auzirăm rugăciunea pe care lațul călăului o sugrumă într'un țipăt îngrozitor.

37.

Și toată durerea care-l zguduise într'atâta încât scosese țipătul acela îngrozitor, și remușcările sfâșietoare, și sudorile de sânge, nimeni nu le-a trăit mai puternic decât mine, căci acela care trăiește mai mult decât o viață trebuie să moară mai mult decât o moarte.

IV

I.

În ziua când e spânzurat un condamnat, nu se face slujbă, căci inima Duhovnicului sau e foarte bolnavă, sau fața îi este foarte palidă, sau are scris în ochi ceea ce nimeni nu trebuie să vadă.

2.

Astfel furăm ținuți închiși până după amiază, când clopotul sună, și gardienii cu cheile lor zângănitore descuiară fiecare celulă, trăgând cu urechea. Coborîrăm greoi scara de fier, fiecare ieșind din Infernul său deosebit.

3.

Afară, în aerul dulce și liber al lui Dumnezeu, ne plimbarăm, dar nu ca de obicei, căci fața unuia era albă de frică, a altuia se făcuse cenușie, și niciodată n'am văzut oameni mai triști care să privească cu-atâta lăcomie lumina zilei.

4.

Niciodată n'am văzut oameni mai triști care să privească c'un ochi atât de însetat spre acest mic cort albastru pe care noi, deținuții, îl numim cer, și spre fiecare nor nepăsător care trecea într'o stranie libertate.

5.

Dar printre noi toți, erau unii care mergeau cu capul în jos, și știau că dacă fiecare și-ar fi primit răsplata, fiecare ar fi meritat moartea: el nu ucisese decât un lucru care trăia, pe când ei uciseseră un lucru mort.

6.

Căci acela care păcătuește a doua oară deșteaptă un suflet mort ca să-l chinuiască, îl smulge din lințoliul său pătat, îl face să sângereze din nou, îl face să sângereze cu mari picături de sânge, îl face să sângereze zadarnic.

* * *

7.

Ca niște maimuțe sau ca niște clovni, într'un monstruos alai, înstelați cu săgeți în desenuri neregulate, pășeam în tăcere, făcând înconjurul curții cu asfalt lunecos; pășeam în tăcere și nimeni nu rostea un cuvânt.

8.

Pășeam în tăcere, făcând înconjurul curții, și 'n fiecare creier pustiu, Amintirea lucrurilor groaznice viscolea ca un vânt năpraznic, și Groaza, mândră și sfidătoare, trecea prin fața fiecăruia și Teroarea se târa în spatele nostru.

* * *

9.

Gardienii se plimbau, grozăvindu-se, de colo până colo, păzind turma lor de brute. Uniformele lor erau noi și erau în ținuta lor de Duminecă, dar noi știam la ce fel de munci au fost ținuți, după varul nestins de pe ghetetele lor.

10.

Căci acolo unde se săpase adânc de tot mormântul, nu se mai afla un alt mormânt, ci numai puțin pământ și nisip lângă zidul hâd al închisorii, și o mică grămadă de var nestins, ca omul să aibă un lințoliu.

11.

Căci nenorocitul are un lițoliu cum puțini îl pot cere: tocmai în fund, în partea de jos a uneia din curțile închisorii, el zace gol, spre cea mai mare rușine, cu lanțuri de fiecare picior, învelit într'un cearceaf de flăcări. .

12.

Și 'n tot timpul, varul nestins îi mistue carnea și oasele, îi roade oasele sfărâmicioase în timpul nopții și carnea fragedă în timpul zilei; îi mănâncă rând pe rând, carnea și oasele, și-i roade inima fără 'ncetare.

* * *

13.

Timp de trei ani îndelungați, ei nu vor mai semăna și nu vor mai sădi acolo nimic; timp de trei ani îndelungați locul blestemat va fi sterp și gol, și va privi cerul uimit c'o privire fără muștrări.

14.

Ei cred că o inimă de ucigaș ar strica fiecare simplă sămânță pe care ar semăna-o. Nu e însă adevărat ! Primitorul pământ al lui Dumnezeu e mai generos decât îl cred oamenii, și trandafirul roșu ar înflori mai roșu și trandafirul alb ar înflori mai alb.

15.

Din gura lui ar răsări un trandafir roșu, din inima lui ar răsări un trandafir alb ! Căci cine poate spune în ce chip straniu își arată Christ voința Sa, de când toiagul uscat al pelerinului înflori la vederea marelui Papă ?

16.

Dar nici trandafirul alb ca laptele și nici cel roșu nu pot să 'nfiorească în aerul unei închisori: cioburi, pietre, cremene, iată tot ce se află acolo; și se știe că uneori florile au alinat desnădejdea omului simplu.

17.

Așa că niciodată trandafirul roșu ca vinul și nici cel alb nu vor cădea petală cu petală pe bucățica aceasta de pământ și de nisip de lângă zidul hidos al închisorii, ca să spună oamenilor ce trec prin curte că Fiul lui Dumnezeu a murit pentru toți.

* * *

18.

Cu toate că hidosul zid al închisorii îl înconjoară încă de jur împrejur, și un spirit care e legat în lanțuri nu poate să pribegască noaptea, ci numai să plângă, când zace într'un pământ atât de nelegiuit,

19.

Totuși, el doarme în pace — nefericitul — sau în curând va dormi: acolo nu e nimic care-ar putea să-l înnebunească, și Teroarea, acolo, nu se plimbă ziua în amiaza mare, căci pământul în care se odihnește nu e luminat nici de Soare nici de Lună.

* * *

20.

Il spânzurară cum ai spânzura o vită, nu traseră măcar un clopot care i-ar fi putut aduce o slabă alinare sufletului său spăimântat, ci repede îl luară și-l ascunseră într'o groapă.

21.

Ii luară vesmintele de pânză și-l lăsară pradă muștelor; își râseră de gâtul lui roșu ca purpura și umflat, de ochii lui stinși și 'nmărmuriți, și 'n hohote de râs îngrămădiră lințoliul în care se odihnește condamnatul lor.

22.

Duhovnicul nu va 'ngenunchia la marginea acestui mormânt blestemat, și nu-l va însemna cu Crucea binecuvântată pe care Christ a dăruit-o păcătoșilor, pentru că omul era unul dintre aceia pentru care Christ se coborîse să mântuiască.

23.

Cu toate-acestea totul e bine: el n'a trecut decât granițele cunoscute ale Vieții, și pentru dânsul lacrimi străine vor umplea urna Milei, de mult sfărâmată, căci acei ce-l vor plânga vor fi desmoșteniții, și desmoșteniții plâng veșnic.

V

1.

Nu știi dacă Legile sunt drepte sau nu sunt drepte; tot ceea ce știm noi, captivii temniței, e că zidul este solid, și că fiecare zi e cât un an, un an ale cărui zile sunt nesfârșit de lungi.

2.

Și mai știu că orice Lege făcută de oameni pentru Om, de când primul Om luă viața fratelui său și 'ncepu lumea mahnirii, orice Lege, cu cel mai rău dintre ciururi, împrăștie sămânța cea bună și păstrează neghina.

3.

Și mai știu iarăși — și ce înțelept lucru ar fi dacă fiecare ar putea ști — că orice închisoare înălțată de oameni e clădită din cărămizile infamiei, și închisă cu drugi, de teamă ca Isus să nu vadă cum oamenii își chinuesc frații.

4.

Cu drugi de fier ei desfigurează fermecătoarea lună și orbesc pe bunul nostru soare, și bine fac de-și ascund astfel Infernul lor, căci în el se petrec lucruri pe care nici Fiul lui Dumnezeu, nici fiul Omului n'ar trebui să le vadă vreodată.

* * *

5.

Faptele cele mai josnice, asemeni unor ierburi otrăvite, înflorească în aerul închisorii; numai ce e bun în Om se istovește și se vestejește în ea; palida Groază veghiază la greaua poartă și Paznicul este Desnădejdea.

6.

Căci ei flămânzesc pe copilașul înspăimântat până ce ajunge de plânge zi și noapte; biciuesc pe cel slab, biciuesc pe idiot, și batjocoresc pe bătrânii încărunțiți; unii înnebunesc, și toți se fac mai răi, și nimeni nu poate rosti un cuvânt.

7.

Fiecare strâmtă celulă în care locuim e o infectă și sumbră latrină, și răsufierea împuțită a Morții vii astupă fiecare ferestruică zăbreilită, și totul, afară de Poftă, e prefăcut în pulbere în această mașină: Umanitate.

8.

Apa sărată pe care o bem alunecă pe gât cu un nămol dezgustător, și pâinea amară pe care o cântăresc cu grijă e plină de cretă și de var, și Somnul niciodată nu se culcă, ci rătăcește cu ochii pierduți, implorând Timpul.

* * *

9.

Și cu toate că Foamea slăbită și Setea lividă se luptă ca și aspida cu vipera, aproape nimeni nu se 'ngrijește de hrana închisorii, și ceea ce înghiață și ucide e că fiecare piatră ridicată ziua se schimbă noaptea în propria ta inimă.

10.

Cu noaptea veșnic în inimă și cu amurgul în celulă, învârtim manivela și scămoșim frânghia, fiecare în infernul său deosebit, și tăcerea e cu mult mai de temut decât sunetul clopotului de aramă.

11.

Și niciodată un glas omenesc nu se coboară să rostească o vorbă bună, și ochiul care cercetează prin ferestruie este aspru și neîndurător, iar noi — uitați de toți — putrezim cu sufletul și cu trupul, amândouă, sfărâmate.

12.

Și astfel ruginim lanțul de fier al Vieții, înjosiți și singuri; unii blestemă, câțiva plâng, iar unii n'au putere nici să geamă; dar Legile eterne ale lui Dumnezeu sunt iertătoare și sfărâmă inima de piatră.

13.

Și fiecare inimă omenească care se sfărâmă într'o curte sau într'o celulă a închisorii e asemenea acelei casete sfărâmate care-și dădu tezaurul lui Dumnezeu și umplu murdara locuință a leprosului cu cel mai prețios parfum de nard.

14.

Ah! fericiți aceia ale căror inimi pot să se sfărâme ca să dobândească pacea iertării! Cum ar putea altfel omul să-și îndeplinească planul și să-și purifice sufletul de păcat? Unde, dacă nu într'o inimă sfărâmată, ar putea să intre Domnul nostru Isus Christos?

* * *

15.

Și omul cu gâtul roșu ca purpura și umflat, și cu ochii stinși și 'nmărmuriți, așteaptă Sfintele mâini, care-au dus pe tâlhar în Paradis, căci Dumnezeu nu disprețuește inima frântă și pocăită.

16.

Omul în roșu care citește Legea îi dăruie trei săptămâni de viață, trei mici săptămâni ca să-și vindece sufletul de neînțelegerea propriului său suflet, și ca să-și curețe mâna care ținuse cuțitul de cea mai mică păcătură de sânge.

17.

Și cu lacrimi de sânge își curăți mâna, mâna care ținuse oțelul, căci singur sângele poate spăla sângele și numai lacrimile pot să vindece; iar pata roșie a lui Cain se făcu pecetea albă ca zăpada a lui Christ.

VI

I.

În temnița din Reading, în apropierea orașului, se află un mormânt blestemat, în care zace un nefericit mistuit de dinți de flacări; el zace într'un liștoliu arzător, și mormântul lui n'are nume.

2.

Acolo, să se odihnească în liniște, până ce Christ va învia pe morți; zadarnice sunt orice lacrimi, zadarnice sunt orice suspine: omul ucisese ceea ce iubise și pentru aceea a trebuit să moară.

3.

Și fiecare din noi ucide ceea ce iubește, și fiecare s'o știe: uniiucid c'o privire de ură; alții, cu vorbe desmierdătoare; mișelul, c'o sărutare; viteazul, c'o sabie.

Traducere de AL. T. STAMATIAD